

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

Број: 413-00-1/2023-04

3. април 2023. године

Кнеза Милоша 20

Београд

На основу члана 23. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18-др. закон и 47/18),

Министар финансија доноси

О Б Ј А Ш Њ Е Њ Е

у вези са годишњим порезом на доходак грађана за 2022. годину

1. Годишњи порез на доходак грађана

Годишњим порезом на доходак грађана опорезује се доходак физичких лица која су у календарској години остварила доходак већи од троструког износа просечне годишње зараде по запосленом исплаћене у Републици Србији у години за коју се утврђује порез, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике, у складу са одредбама чл. 87. до 89. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-УС, 93/12, 114/12-УС, 47/13, 48/13-исправка, 108/13, 57/14, 68/14-др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 44/21, 118/21 и 138/22 - у даљем тексту: Закон).

2. Порески обвезници

Обвезници годишњег пореза на доходак грађана су физичка лица која су остварила доходак сагласно члану 87. став 1. Закона, и то:

- 1) резиденти - за доходак остварен на територији Републике Србије и у другој држави;
- 2) нерезиденти - за доходак остварен на територији Републике Србије.

3. Неопорезиви износ

Неопорезиви износ дохотка за 2022. годину је **3.719.376 динара** и једнак је висини троструког износа просечне годишње зараде по запосленом у Републици Србији у 2022. години, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике.

Према податку Републичког завода за статистику, објављеном у „Службеном гласнику РС”, број 15/23, просечна годишња зарада по запосленом у Републици Србији за 2022. годину износи **1.239.792 динара**.

4. Приходи који се опорезују

Према одредбама члана 87. став 2. Закона, предмет опорезивања годишњим порезом на доходак грађана за 2022. годину су приходи који су исплаћени (остварени) у периоду од 1. јануара закључно са 31. децембром 2022. године, независно од тога за који су период исплаћени, и то:

- 1) зарада из чл. 15а до 15в Закона;
- 2) опорезиви приход од самосталне делатности из члана 33. став 2. и члана 41. Закона;
- 3) опорезиви приход од ауторских и сродних права и права индустријске својине из чл. 55. и 60. Закона;
- 4) опорезиви приход од непокретности из члана 65в Закона;
- 5) опорезиви приход од давања у закуп покретних ствари из члана 82. ст. 3. и 4. Закона;
- 6) опорезиви приход спортиста и спортских стручњака из члана 84а Закона;
- 6а) опорезиви приход од пружања угоститељских услуга из члана 84б Закона;
- 7) опорезиви други приходи из члана 85. Закона;
- 8) приходи по основима из тач. 1) до 6) и тачке 7), остварени и опорезовани у другој држави за обвезнике из члана 87. став 1. тачка 1) Закона.

5. Приходи који се умањују за плаћени порез и доприносе за обавезно социјално осигурање

Према одредби члана 87. став 3. Закона, зарада, опорезиви приход од самосталне делатности за предузетнике паушалце, опорезиви приход од ауторских и сродних права и права индустријске својине, опорезиви приход спортиста и спортских стручњака и опорезиви други приходи из члана 85. Закона, **умањују се за порез и доприносе** за обавезно социјално осигурање (у даљем тексту: доприноси) плаћене на те приходе у Републици Србији на терет лица које је остварило зараду, односно опорезиве приходе, а остали опорезиви приходи који су предмет опорезивања годишњим порезом - опорезиви приход од самосталне делатности за предузетнике који воде пословне књиге а нису се определили за личну зараду, опорезиви приход од непокретности, опорезиви приход од давања у закуп покретних ствари и опорезиви приход од пружања угоститељских услуга - **умањују се за порез** плаћен на те приходе у Републици Србији. За предузетнике који воде пословне књиге а који су се определили за личну зараду, зарада се **умањује за порез и доприносе** плаћене у Републици Србији на терет тог предузетника, а опорезиви приход из члана 33. став 2. Закона који оствари од самосталне делатности **умањује се за порез** плаћен на те приходе у Републици Србији.

По основу прихода од самосталне делатности за предузетнике паушалце опорезиви приход умањује се за порез и доприносе који су у Републици Србији плаћени на паушално утврђени приход за који се утврђује годишњи порез. За предузетнике који воде пословне књиге, а нису се определили за личну зараду, опорезиви приход од самосталне делатности умањује се за порез који је у Републици Србији плаћен на приход од самосталне делатности за који се утврђује годишњи порез, а за предузетнике који воде пословне књиге и определили су се за личну зараду, опорезиви приход од самосталне делатности умањује се за порез плаћен у Републици Србији на приход од самосталне делатности за који се утврђује годишњи порез и увећава се за износ исплаћене личне зараде (умањене за порез и доприносе плаћене у Републици Србији на терет тог предузетника) која је предмет опорезивања годишњим порезом.

Дакле, за порез на доходак грађана и доприносе плаћене у Републици Србији на терет лица које је остварило приход, умањују се:

- зарада, односно лична зарада предузетника и предузетника пољопривредника,
- опорезиви приход од самосталне делатности за предузетнике паушалце,
- опорезиви приход од ауторских и сродних права и права индустријске својине,
- опорезиви приход спортиста и спортских стручњака, и
- опорезиви други приходи из члана 85. Закона.

За порез на доходак грађана који је плаћен у Републици Србији умањују се следећи приходи:

- опорезиви приход од самосталне делатности за предузетнике који воде пословне књиге,
- опорезиви приход од непокретности,
- опорезиви приход од давања у закуп покретних ствари,
- опорезиви приход од пружања угоститељских услуга, и
- опорезиви други приходи из члана 85. Закона.

Приходи физичког лица - резидента Републике Србије који су остварени и опорезовани у другој држави, умањују се за порез плаћен у тој другој држави (члан 87. став 7. Закона).

У случају да су доприноси у току 2022. године плаћени из основице која прелази износ највише годишње основице доприноса од 5.293.680 динара, обвезник има право на повраћај више плаћеног износа доприноса сагласно Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14-др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 44/21, 118/21 и 138/22).

Износ највише годишње основице доприноса за 2022. годину износи **5.293.680 динара** („Службени гласник РС”, број 127/21).

Према одредби члана 87. став 6. Закона, доходак који се опорезује годишњим порезом увећава се за износ који се, у календарској години за коју се утврђује годишњи порез, обвезнику исплати по основу повраћаја доприноса у складу са законом којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање. Сагласно томе, износ који је у 2022. години обвезнику исплаћен по основу повраћаја више плаћених доприноса (нпр. повраћај више плаћених доприноса за 2021. годину), урачунава се у доходак који се опорезује годишњим порезом за 2022. годину.

6. Приходи који се додатно умањују обвезницима који имају мање од навршених 40 година живота

Према одредби члана 87. став 4. Закона, обвезницима који последњег дана календарске године за коју се утврђује годишњи порез на доходак грађана имају мање од навршених 40 година живота (у даљем тексту: обвезници млађи од 40 година), годишњи збир зарада и опорезивих прихода из члана 87. став 2. тач. 1) до 3) Закона, претходно умањених у складу са одредбом члана 87. став 3. Закона, **додатно се умањује за износ три просечне годишње зараде** по запосленом исплаћене у Републици Србији у години за коју се утврђује порез, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике.

Сагласно одредби члана 87. став 5. Закона, умањење не може бити веће од износа годишњег збира зарада, опорезивог прихода од самосталне делатности из члана 33. став 2. и члана 41. Закона и опорезивог прихода од ауторских и сродних права и права индустријске својине из чл. 55. и 60. Закона, претходно умањених за порез и доприносе у складу са чланом 87. став 3. Закона.

Дакле, обвезницима млађим од 40 година, годишњи збир зарада из чл. 15а до 15в Закона, опорезивог прихода од самосталне делатности из члана 33. став 2. и члана 41. Закона и опорезивог прихода од ауторских и сродних права и права индустријске својине из чл. 55. и 60. Закона, који су претходно умањени за порез и доприносе сагласно члану 87. став 3. Закона, додатно се умањује за износ три просечне годишње зараде по запосленом исплаћене у Републици Србији у години за коју се утврђује годишњи порез (за 2022. годину додатно се умањује за 3.719.376 динара).

7. Доходак за опорезивање

Сагласно одредби члана 87. став 8. Закона, доходак за опорезивање чини разлика између дохотка утврђеног у складу са ст. 2. до 7. овог члана и неопорезивог износа из става 1. истог члана Закона.

То значи да се доходак за опорезивање утврђује као **разлика између годишњег збира прихода** (остварених у 2022. години, који су предмет опорезивања годишњим порезом на доходак грађана, увећаних за износ који се обвезнику исплати по основу повраћаја доприноса) умањеног за порез и доприносе плаћене на приход који је остварен у тој календарској години и додатно умањеног за износ три просечне годишње зараде за обвезнике који имају мање од навршених 40 година живота, **и неопорезивог износа од 3.719.376 динара.**

8. Пореска основица

Пореску основицу за годишњи порез на доходак грађана представља **опорезиви доходак**, сагласно одредбама члана 88. Закона. Опорезиви доходак чини разлика између дохотка за опорезивање и личних одбитака из члана 88. став 1. Закона.

Према члану 88. став 1. Закона, обвезник годишњег пореза на доходак грађана има право на **личне одбитке** који износе:

- за пореског обвезника - **40%** од просечне годишње зараде по запосленом, што износи **495.917 динара**;

- за издржаваног члана породице - **15%** од просечне годишње зараде по запосленом, по члану, што износи **185.969 динара.**

Укупан износ личних одбитака не може бити већи од 50% дохотка за опорезивање.

Ако су два или више чланова породице обвезници годишњег пореза на доходак грађана, одбитак за издржаване чланове породице може да оствари само један обвезник.

9. Пореска стопа

Према одредбама члана 89. Закона, годишњи порез на доходак грађана обрачунава се и плаћа по прописаној пореској стопи.

Наиме, за пореског обвезника који је у календарској години остварио опорезиви доходак до шестоструке просечне годишње зараде, стопа годишњег пореза је 10%.

Уколико је порески обвезник остварио опорезиви доходак који је виши од шестоструке просечне годишње зараде, на износ који је виши од шестоструке просечне годишње зараде примењује се стопа годишњег пореза од 15%.

Према томе, ако је порески обвезник остварио опорезиви доходак у износу:
- до **7.438.752 динара** - примењује се пореска стопа од 10%;
- преко **7.438.752 динара** - примењује се пореска стопа од 10% на износ до **7.438.752 динара**, а пореска стопа од 15% на износ преко **7.438.752 динара**.

10. Пореска пријава

Према одредби члана 92. став 1. Закона, обвезник годишњег пореза на доходак грађана дужан је да за остварени доходак у години за коју се врши утврђивање пореза поднесе пореску пријаву са тачним подацима надлежном пореском органу по истеку те године, а најкасније до 15. маја наредне године.

Сагласно одредби члана 5. Закона, годишњи порез на доходак грађана плаћа се самоопорезивањем на доходак остварен у календарској години.

Како се годишњи порез на доходак грађана плаћа самоопорезивањем, порески орган на основу података из службених евиденција уноси податке у пореску пријаву за годишњи порез на доходак грађана и поставља је на портал Пореске управе најкасније до 1. априла године која следи години за коју се утврђује годишњи порез на доходак грађана (члан 92. став 2. Закона). За 2022. годину порески орган пореску пријаву поставља на портал еПорези најкасније до 3. априла 2023. године (1. и 2. април 2023. године су нерадни дани), пореским обвезницима који су у 2022. години остварили доходак, **који је предмет опорезивања годишњим порезом на доходак грађана, а који умањен за плаћене порезе и доприносе прелази неопорезиви износ од 3.719.376 динара.**

Порески обвезник је у обавези да изврши измену, односно допуну те пореске пријаве, у делу у коме нису исказани тачни и одговарајући подаци и након тога поднесе пореску пријаву у електронском облику преко портала Пореске управе.

Пореска пријава за утврђивање годишњег пореза на доходак грађана за 2022. годину подноси се најкасније до **15. маја 2023. године**. Уколико порески обвезник не поднесе пореску пријаву у наведеном року, Пореска управа ће поднети пореску пријаву за њега.

У случајевима у којима Пореска управа није припремила унапред попуњену пореску пријаву (нпр. ако је за остварени приход поднета појединачна пореска пријава о обрачунатим порезима и доприносима на Обрасцу ППП ПД, у којој је као идентификатор физичког лица, обвезника годишњег пореза на доходак грађана, унет број пасоша, или ако до дана постављања пореске пријаве за годишњи порез на доходак грађана на портал Пореске управе није поднета одговарајућа пореска пријава о оствареним приходима физичког лица, те порески орган не располаже потребним подацима у датом моменту и др.) и поставила је на портал Пореске управе, с обзиром да су физичка лица обвезници годишњег пореза на доходак грађана, она су у обавези да сама попуне и поднесу пореску пријаву за 2022. годину у електронском облику преко портала Пореске управе, најкасније до 15. маја 2023. године.

Пореска пријава за утврђивање годишњег пореза на доходак грађана подноси се на Обрасцу ПП ГПДГ - Пореска пријава о обрачунатом годишњем порезу на доходак грађана за ____ годину, који је прописан Правилником о пореској пријави за годишњи порез на доходак грађана („Службени гласник РС”, број 24/23).

Пореску пријаву на Обрасцу ПП ГПДГ порески обвезник може да поднесе искључиво у електронском облику, преко портала Пореске управе или попуњавањем пореске пријаве у оквиру корисничке апликације на порталу Пореске управе.

Нерезидентни обвезник подноси пореску пријаву преко пореског пуномоћника одређеног у складу са Законом о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС”, бр. 80/02, 84/02-исправка, 23/03-исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05-др. закон, 62/06-др. закон, 61/07, 20/09, 72/09-др. закон, 53/10, 101/11, 2/12-исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15-аутентично тумачење, 112/15, 15/16, 108/16, 30/18, 95/18, 86/19, 144/20, 96/21 и 138/22).

Порески обвезници којима је доходак за опорезивање годишњим порезом на доходак грађана 0 динара (поље 3.12 Обрасца ПП ГПДГ) немају обавезу подношења пореске пријаве.

Пример начина обрачуна годишњег пореза за обвезника који је остварио приход по основу зараде код једног послодавца (уз примену неопорезивог износа од 18.300 динара за зараду за децембар 2021. године исплаћену у јануару 2022. године, а почев од зараде за јануар 2022. године уз примену неопорезивог износа од 19.300 динара), уговора о ауторском делу, од непокретности и коме је извршен повраћај доприноса за обавезно социјално осигурање за 2021. годину:

Ред. бр.	Опис	Износ
1.	Бруто зарада	7.000.000
2.	Неопорезиви износ зараде (18.300 д. + 19.300 д. x 11)	230.600
3.	Пореска основица (р.б. 1 - р.б. 2)	6.769.400
4.	Порез (р.б. 3 x 10%)	676.940
5.	Највиша годишња основица доприноса	5.293.680

6.	Доприноси на терет запосленог (р.б. 5 x 19,9%)		1.053.442
7.	Укупно порез и доприноси (р.б. 4 + р.б. 6)		1.730.382
8.	Приход за опорезивање (р.б. 3 - р.б. 7)		5.039.018
9.	Бруто ауторски хонорар		9.000.000
10.	Нормирани трошкови (р.б. 9 x 43%)		3.870.000
11.	Опорезиви приход (р.б. 9 - р.б. 10)		5.130.000
12.	Порез (р.б. 11 x 20%)		1.026.000
13.	Допринос за ПИО на терет примаоца (р.б. 11 x 25%)		1.282.500
14.	Укупно порез и доприноси (р.б. 12 + р.б. 13)		2.308.500
15.	Приход за опорезивање (р.б. 11 - р.б. 14)		2.821.500
16.	Бруто приход од издавања непокретности		13.000.000
17.	Нормирани трошкови (р.б. 16 x 25%)		3.250.000
18.	Опорезиви приход (р.б. 16 - р.б. 17)		9.750.000
19.	Порез (р.б. 18 x 20%)		1.950.000
20.	Приход за опорезивање (р.б. 18 - р.б. 19)		7.800.000
21.	Износ по основу повраћаја доприноса		200.000
22.	Свега (р.б. 8 + р.б. 15 + р.б. 20 + р.б. 21)		15.860.518
23.	Збир прихода који се додатно умањује за обвезника млађег од 40 година (р.б. 8 + р.б. 15)		7.860.518
24.	Износ додатног умањења за обвезника млађег од 40 година		3.719.376
25.	Свега после додатног умањења (р.б. 23 - р.б. 24) ≥ 0		4.141.142
		млађи од 40 година	40 година и старији
26.	Укупно за обвезника млађег од 40 година (р.б. 20 + р.б. 21 + р.б. 25), односно за обвезника који има 40 година или је старији (р.б. 22)	12.141.142	15.860.518
27.	Неопорезиви износ	3.719.376	3.719.376
28.	Доходак за опорезивање (р.б. 26 - р.б. 27)	8.421.766	12.141.142
29.	Лични одбици (за обвезника и једног члана)	681.886	681.886
30.	Опорезиви доходак - пореска основица за годишњи порез (р.б. 28 - р.б. 29)	7.739.880	11.459.256
31.	Опорезиви доходак до шестоструке просечне годишње зараде	7.438.752	7.438.752
32.	Опорезиви доходак преко шестоструке просечне годишње зараде (р.б. 30 - р.б. 31)	301.128	4.020.504

33.	Порез по стопи од 10% (р.б. 31 x 10%)	743.875	743.875
34.	Порез по стопи од 15% (р.б. 32 x 15%)	45.169	603.076
35.	Годишњи порез (р.б. 33 + р.б. 34)	789.044	1.346.951

